

Pääkäyttölupa

Avain yliopiston WWW-palveluihin

Antti Eväsoja

Tietotekniikkaosasto

Mistä pääkäyttölupa muodostuu?

Yliopistossa käytetään useita atk-järjestelmiä, joihin jokaiseen tarvitaan oma käyttölupansa. Tällaisia ovat esimerkiksi Novell- ja Windows-mikroverkot sekä unix-järjestelmä. Yhdellä käyttäjällä voi olla useita käyttölupia. Sen sijaan käyttäjätunnus pysyy yleensä samana järjestelmästä toiseen, joskin sen kirjoitusmuoto saattaa vaihdella, esimerkiksi Novell-mikroverkossa *.tunnus.it.hy* ja unix-järjestelmässä pelkkä *tunnus*. Käyttöluvat ovat kuitenkin erillisiä, eikä esimerkiksi mikroverkkoluvan haltija voi kirjautua unix-järjestelmään ilman unix-lupaa.

Verkkopalveluissa käytettävä pääkäyttölupa on tähän kokonaisuuteen verrattuna eräänlainen ”jokeri”. Et tarvitse verkkopalveluiden, mm. Alman tai Webmailin, käyttöön erillisiä käyttölupia, mutta sinulla on oltava käyttölupa johonkin yliopiston atk-järjestelmistä, joka voidaan ”valjastaa” pääkäyttölupaksesi. Käytännössä pääkäyttöluvan valinta tehdään automaattisesti – yleensä se on ensimmäinen sinulle luotu käyttölupa. Mikäli sinulla on lupia useisiin eri atk-järjestelmiin, voit myös itse valita, mikä näistä on pääkäyttölupasi. Tämä onnistuu käyttämällä lupatiedot-sivulta (<https://alma.helsinki.fi/doclink/36568> tai <http://www.helsinki.fi/atk/luvat/lupatiedot.html>) *Omien käyttölupien tiedot* -lomaketta.

Pääkäyttöluvan toiminta ja voimassaolo

Mikäli sinulla on käyttölupa vain yhteen atk-järjestelmään, kyseinen lupa on automaattisesti pääkäyttölupasi, eikä mitään ongelmia ole. Mikäli käytät useampia järjestelmiä, on tärkeää tietää, mikä lupa toimii pääkäyttölupanasi. Tämä siksi, että pääkäyttölupa on kytketty tämän luvan voimassaoloaikaan ja salasanaan. Mikäli pääkäyttölupasi on esimerkiksi mikroverkkolupa, et voi kirjautua verkkopalveluihin mikäli mikroverkkolupa tai sen salasana on vanhentunut.

Verkkopalveluiden käyttäminen pääkäyttöluvalla

Pääkäyttöluvan käyttäminen on yksinkertaisempaa kuin sen taustalla oleva toimintaperiaate. Verkkopalveluihin kirjautuminen tapahtuu käyttäjätunnuksesi lyhyellä muodolla (pelkkä tunnus, esim. *mmeikala*) ja pääkäyttöluvaksi valitun käyttöluvan salasanaan. Mikäli pääkäyttölupaksesi on valittu esimerkiksi mikroverkkolupa, käytät kirjautuessasi mikroverkkotunnuksesi salasanaa.

<< kuva: paakayttolupa1.tif >>

<kuvateksti>

Kirjautuminen verkkopalveluihin tapahtuu pääkäyttöluvalla ja sen salasanaan.

</kuvateksti>